

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
24 червня 2020 року,
Протокол № 10
Проректор з навчальної роботи

_____ Л.І. Чорний
(підпис) (ініціали, прізвище)

24 червня 2020 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПОРІВНЯЛЬНЕ АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини

м. Хмельницький
2020

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 2
2. Заплановані результати навчання	– 3
3. Програма навчальної дисципліни	– 5
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 8
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 8
4.2. Аудиторні заняття	– 9
4.3. Самостійна робота студентів	– 9
5. Методи навчання та контролю	– 9
6. Схема нарахування балів	– 10
7. Рекомендована література	– 10
7.1. Основна література	– 10
7.2. Допоміжна література	– 12
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 13

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 29 Міжнародні відносини
2. Код і назва спеціальності	– 293 Міжнародне право
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Порівняльне адміністративне право
5. Тип дисципліни	– обов'язкова
6. Код дисципліни	– ОДПП 1.2.7
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– другий
10. Семестр	– третій
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3,5/105
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 50
% від загального обсягу	– 47,6
лекційні заняття (годин)	– 30
% від обсягу аудиторних годин	– 60
семінарські заняття (годин)	– 20
% від обсягу аудиторних годин	– 40
самостійна робота (годин)	– 55
% від загального обсягу	– 52,4
12. Форма семестрового контролю	– екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ОДПП 1.2.1. Теорія держави і права
2) супутні дисципліни	– -
3) наступні дисципліни	– ОДПП 1.2.9. Міжнародне публічне право
14. Мова вивчення дисципліни	– українська

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Порівняльне адміністративне право» забезпечує досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою «Бакалавр міжнародного права»:

ПРН-2. Здатність демонструвати знання та глибоке розуміння фактів, джерел, принципів, доктрин, теорій, механізмів, пов'язаних із явищами та процесами у міжнародному середовищі.

ПРН-4. Уміння здійснювати комплексний аналіз та оцінку правових ситуацій з урахуванням юридичних, соціальних, політичних та інших факторів.

ПРН-12. Здатність на професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародно-правових і загально юридичних питань; поважати опонентів та їхню позицію

ПРН-13. Уміння пояснювати природу та зміст основних міжнародно-правових явищ і процесів.

ПРН-14. Здатність демонструвати необхідні знання та розуміння сутності й змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей національного права; міжнародного публічного і міжнародного приватного права; європейського права і права Європейського Союзу.

ПРН-19. Здатність здійснювати юридичної експертизи проектів нормативно-правових актів на предмет їх відповідності діючому законодавству, міжнародним договорам України та міжнародному праву загалом

<p style="text-align: center;">Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>
<p style="text-align: center;">1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i></p>
1.1) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату порівняльного адміністративного права;
1.2) називати нормативно-правові акти, що регулюють адміністративно-правовий статус суб'єктів адміністративного права в Україні та зарубіжних країнах;
1.3) визначати специфіку форм і методів діяльності суб'єктів публічної адміністрації в Україні та зарубіжних країнах;
1.4) називати ознаки елементів юридичного складу адміністративного правопорушення;
1.5) впорядковувати джерела адміністративного права за юридичною силою.
<p style="text-align: center;">2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i></p>
2.1) пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають зміст загальної та особливої частин адміністративного права;
2.2) класифікувати органи виконавчої влади за різними ознаками;
2.3) класифікувати форми та методи діяльності публічної адміністрації;
2.4) пояснювати сутність адміністративно-правового статусу окремих суб'єктів адміністративного права в Україні та зарубіжних країнах;
2.5) пояснювати різницю між адміністративним правом і іншими галузями права.
<p style="text-align: center;">3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i></p>
3.1) застосовувати відповідні положення адміністративного законодавства при вирішенні ситуаційних завдань;
3.2) ілюструвати конкретними прикладами юридичні факти, які слугують підставами виникнення, зміни та припинення адміністративних правовідносин;
3.3) складати схему елементів юридичного складу адміністративного правопорушення;
3.4) визначати норми, що забезпечують процесуальні гарантії своєчасного розгляду

звернень громадян;
3.5) аналізувати структуру адміністративного процесу.
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) порівнювати адміністративно-правовий статус громадян України та іноземців, біженців, осіб, що потребують тимчасового та додаткового захисту;
4.2) виділяти відмінні ознаки органів виконавчої влади в Україні та зарубіжних країнах ;
4.3) виділяти з нормативно-правових актів різні види норм адміністративного права;
4.4) визначати спільні та відмінні ознаки контролю та нагляду за законністю діяльності публічної адміністрації в Україні та зарубіжних країнах;
4.5) аналізувати особливості провадження щодо розгляду клопотання, заяви, скарги та інформаційного запиту.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) формулювати чинники, які об'єднують у систему органи виконавчої влади;
5.2) проектувати наслідки застосування адміністративно-правових норм в різноманітних управлінських ситуаціях;
5.3) наводити приклади життєвих ситуацій з виникненням обставин, що виключають адміністративну відповідальність;
5.4) поєднувати елементи управлінських дій, що впливають на визначення форм публічного управління;
5.5) пропонувати адміністративні заходи характерні для різних способів управлінського впливу.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) порівнювати позиції вчених-адміністративістів при дослідженні окремих питань порівняльного адміністративного права;
6.2) пояснювати необхідність застосування відповідних норм адміністративного законодавства при вирішенні практичних завдань;
6.3) порівнювати переліки адміністративних стягнень чинного Кодексу України про адміністративні правопорушення та проекту Кодексу про адміністративні проступки;
6.4) виявляти в життєвих ситуаціях елементи складу адміністративного правопорушення;
6.5) аргументувати доцільність застосування заходів переконання та примусу при виникненні адміністративно-правових відносин.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) складати проекти протоколів у справах про адміністративні правопорушення;
7.2) складати проекти постанов у справах про адміністративні правопорушення;
7.3) висловлювати власну правову позицію з використанням посилань на нормативні акти;
7.4) пропонувати проекти актів управління для врегулювання адміністративно-правових відносин.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Адміністративне право у правових системах сучасності

Історія формування адміністративного права у зарубіжних країнах (камералістика, поліцейське право, адміністративне право). Співвідношення адміністративного та поліцейського права.

Предмет адміністративного права в англо-американській правовій системі. Предмет адміністративного права в континентальній правовій системі. Реформування предмету адміністративного права в Україні із врахуванням зарубіжного досвіду.

Місце адміністративного права у правових системах сучасності. Співвідношення адміністративного права з іншими галузями.

Джерела адміністративного права в країнах континентальної та англо-американської правової системи.

Тема 2. Публічна адміністрація як об'єкт українського та зарубіжного адміністративно-правового регулювання

Публічна адміністрація як ключове поняття в зарубіжному адміністративному праві. Характеристика структурного підходу до поняття «публічна адміністрація». Характеристика процедурного підходу до поняття «публічна адміністрація». Основні ознаки публічної адміністрації. Обґрунтування доцільності застосування поняття «публічна адміністрація» у вітчизняній адміністративно-правовій доктрині та адміністративному законодавстві. Система суб'єктів публічної адміністрації.

Тема 3. Організаційні форми і статус органів публічної адміністрації в Україні та зарубіжних країнах

Повноваження глав держав щодо публічної адміністрації в Україні та зарубіжних країнах: 1) кадрові повноваження; 2) організаційні повноваження; 3) правотворчі повноваження. Моделі виконавчої влади в зарубіжних країнах. Види органів виконавчої влади. Функції органів виконавчої влади: владно-політичні, владно-адміністративні. Уряди в зарубіжних країнах: їх структура, функції та процедури діяльності. Центральні органи публічної адміністрації у зарубіжних країнах та їх класифікація. Особлива роль міністерств в системі органів публічної адміністрації та їх моделі. Інші центральні органи публічної адміністрації та їх особливості. Зарубіжний досвід організації публічної адміністрації в регіонах та на місцях.

Тема 4. Вітчизняний та зарубіжний досвід правового регулювання публічної служби

Поняття публічної служби і публічного службовця. Основні моделі (системи) публічної служби у зарубіжних країнах. Принципи публічної служби. Види (категорії) публічних службовців у зарубіжних країнах. Способи набору на публічну службу у зарубіжних країнах. Умови вступу на публічну службу у

Україні та зарубіжних країнах. Службова кар'єра. Підстави припинення публічної служби. Права та обов'язки публічних службовців. Особливості юридичної відповідальності публічних службовців.

Тема 5. Інструменти діяльності суб'єктів публічної адміністрації в Україні та зарубіжних країнах

Загальна характеристика інструментів діяльності публічної адміністрації. Класифікація інструментів діяльності публічної адміністрації: 1) за цілеспрямованістю; 2) за способом вираження; 3) за способом прийняття.

Підстави прийняття нормативних актів управління та межі нормотворчої діяльності у зарубіжних країнах.

Адміністративні акти та їх трактування у праві різних держав. Принципи прийняття адміністративних актів. Класифікації адміністративних актів. Вимоги до форми адміністративних актів.

Адміністративні договори. Відмінність адміністративних договорів від договорів приватно-правового характеру. Правове регулювання адміністративних договорів в Україні та зарубіжних країнах.

Адміністративний розсуд. Рекомендація Ради Європи №R80(2) щодо здійснення дискреційних повноважень адміністративними органами. Види порушень адміністративного розсуду.

Тема 6. Процедури діяльності публічної адміністрації в Україні та зарубіжних країнах

Історичний розвиток правового регулювання адміністративних процедур. Кодифікаційні моделі адміністративних процедур.

Поняття адміністративних процедур. Види адміністративних процедур: 1) за формами діяльності публічної адміністрації; 2) за спрямованістю та суб'єктами адміністративної процедури; 3) залежно від наявності спору; 4) залежно від суб'єкта-ініціатора зовнішньої процедури.

Вітчизняний та зарубіжний досвід здійснення процедури прийняття нормативних актів суб'єктами публічної адміністрації. Основні стадії процедури адміністративного нормотворення.

Вітчизняний та зарубіжний досвід здійснення процедури прийняття, оскарження та виконання адміністративних актів. Стадії прийняття адміністративних актів: 1) порушення адміністративної справи; 2) підготовка та розгляд адміністративної справи; 3) прийняття адміністративного акта.

Тема 7. Вітчизняний та зарубіжний досвід здійснення контролю за діяльністю публічної адміністрації

Сутність контролю за діяльністю публічної адміністрації. Види контролю за публічною адміністрацією залежно від характеру взаємозв'язків контролюючого та підконтрольного суб'єктів. Види контролю за публічною адміністрацією залежно від часу проведення. Види контролю за публічною адміністрацією залежно від суб'єкта здійснення.

Форми парламентського контролю зарубіжних країн. Діяльність омбудсменів. Створення та діяльність спеціалізованих контролюючих органів

парламентів.

Обсяг контролю за публічною адміністрацією глави держави залежно від форми правління.

Урядовий контроль та контроль центральних органів виконавчої влади.

Сутність судового контролю за діяльністю публічної адміністрації. Характеристика судового контролю в англо-американській правовій системі. Обмеження для судового контролю дій публічної адміністрації. Особливості судової відповідальності адміністративних органів у межах адміністративної юстиції. Питання відкладальної дії акта. Характеристика судового контролю в континентальній правовій системі. Адміністративна юстиція Франції. Система адміністративних судів. Німецька модель адміністративних судів. Спеціалізовані адміністративні суди Німеччини. Види позовів. Повноваження адміністративного суду при розгляді публічно-правових спорів. Судовий контроль за діяльністю адміністрації у країнах англо-американської правової системи. Судовий контроль за діяльністю адміністрації у країнах континентальної правової системи.

Контроль за діяльністю адміністрації з боку незалежних структур та громадськості: зарубіжний досвід.

Тема 8. Порівняльна характеристика адміністративного деліктного законодавства України та зарубіжних країн

Правове регулювання адміністративної відповідальності в зарубіжних державах. Співвідношення матеріального адміністративного деліктного законодавства із кримінальним (карним) законодавством в окремих державах «сталого демократії» (ФРН, Австрійська Республіка, Швейцарська конфедерація, Французька Республіка). Співвідношення матеріального адміністративного деліктного законодавства із кримінальним (карним) законодавством в окремих державах «молодого демократії» (Республіка Польща, Чеська Республіка, Словацька Республіка, країни Прибалтики).

Адміністративне деліктне законодавство держав континентальної та англо-американської правової сім'ї.

Міжнародні стандарти адміністративного деліктного законодавства. Вимоги Європейського Суду з прав людини та стандарти Ради Європи до процедур накладення адміністративних стягнень. Рекомендації Міжнародної асоціації карного права щодо адміністративного деліктного законодавства та його відмінності від кримінального (карного) законодавства.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин												
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1.	Адміністративне право у правових системах сучасності	10	2	2			6							
2.	Публічна адміністрація як об'єкт українського та зарубіжного адміністративно-правового регулювання	14	4	2			8							
3.	Організаційні форми і статус органів публічної адміністрації в Україні та зарубіжних країнах	14	4	4			6							
4.	Вітчизняний та зарубіжний досвід правового регулювання публічної служби	14	4	2			8							
5.	Інструменти діяльності суб'єктів публічної адміністрації в Україні та зарубіжних країнах	13	4	2			7							
6.	Процедури діяльності публічної адміністрації в Україні та зарубіжних країнах	12	4	2			6							
7.	Вітчизняний та зарубіжний досвід здійснення контролю за діяльністю публічної адміністрації	12	4	2			6							

8.	Порівняльна характеристика адміністративного деліктного законодавства України та зарубіжних країн	16	4	4			8						
	Усього годин:	105	30	20			55						

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Завдання для самостійної роботи здобувачів

4.3.1. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.2. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.3. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація;
- 3) дискусія.

На семінарських заняттях застосовуються:

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань;
- 2) вирішення ситуаційних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 4) складання та обговорення слайдових презентацій;
- 5) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

Структура екзаменаційного білету: два теоретичних питання, тестові завдання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Наррахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Административное право зарубежных стран: учебник / ред. А.Н. Козырина и М.А. Шатиной. М. : Спарк, 2003. 464 с.
2. Административное право зарубежных стран. Учебное пособие. М. : Издательство «СПАРК», 1996. 229 с.
3. Административное право зарубежных стран: учебник / В. Я. Кикоть, Н. В. Румянцев, Г. А. Василевич. М., ЮНИТА-ДАНА. Закон и право, 2012. 431 с.
4. Административное право зарубежных стран: учебное пособие. М., 1996. 229 с.
5. Административное право: учебник / Под ред. Ю.М.Козлова, Л.Л.Попова. М. : Юристъ, 1999. 320 с.
6. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Автор-упорядник В.П. Тимощук. К. : Факт, 2003. 496 с.
7. Адміністративна юстиція : європейський досвід та пропозиції для України / авт.-упоряд. І.Б. Коліушко, Р.О. Куйбіда. Київ : Факт, 2003. 535 с.
8. Адміністративне деліктне законодавство: Зарубіжний досвід та пропозиції реформування в Україні / Автор-упорядник О.А. Банчук. К. : Книги для бізнесу,

2007. 912 с.

9. Адміністративне право зарубіжних країн : курс лекцій / О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, О. Є. Користін та ін.; за ред. О. В. Кузьменко; НАВС. К. : Юрінком Інтер, 2014. 525 с.

10. Адміністративне право України : підручник / І.Л. Бородин. К. : Алерта, 2019. 548 с.

11. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.

12. Кодекс України про адміністративні правопорушення від *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

13. Козырин А. Н. Административное право зарубежных стран: учеб. пособие. М. : Изд-во «СПАРК», 1996. 229 с.

14. Конституція України від 28.06.1996 р. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

15. Порівняльне адміністративне право: навч. посібник для юридичних факультетів та факультетів міжнародних відносин. Львів : ЗУКЦ, 2007. 308 с.

16. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 р. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>.

17. Про адміністративну процедуру: проект Закону України № 3475 від 14.05.2020 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68834

18. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 22.02.2006 р. № 3477-IV. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>

19. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>

20. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 р. № 2235-III. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>

21. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

22. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України» від 05.02.2015 р. № 157-VIII. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.

23. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України : Закон України від 15.04.2014 р. № 1207-VII. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>

24. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

25. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 р. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>

26. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.

27. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>

28. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>

29. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

30. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>

31. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07.06.2001 р. № 2493-III. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>

32. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

33. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. №333-р. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>.

34. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.

35. Школик А.М. Порівняльне адміністративне право: Навч. посібник для юридичних факультетів та факультетів міжнародних відносин. Львів : ЗУКЦ, 2007. 308 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Беньо М. Вплив теорії публічної адміністрації на розвиток адміністративного права. *Адміністративне право в контексті європейського вибору України*: зб. наук. праць. К. : Міленіум, 2004.

2. Бориславська О.М., Різник С.В. Організація державної влади в сучасному світі: конституційно-правова енциклопедія. Львів : ПАІС, 2013.

3. Бортник В. А. Адміністративне право України : навч. посіб. Київ : Персонал, 2013. 219 с.

4. Боярко Г.В., Заросило В.О., Маніна Л.М., Проценко Г.П. Поліція Великої Британії : Структура та організація діяльності : навч. посібник. К. : Академія управління МВС. 2008. 130 с.

5. Брэбан Г. Французское административное право. / пер. с фр. ; под ред. и со вступ. ст. С. В. Боботова. М.: Прогресс, 1988. 488 с.
6. Василенко И. А. Административно-государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия: учебное пособие. Изд. 2-е, перераб. и доп. М. : Издательская корпорация «Логос», 2001. 200 с.
7. Гоцаєнко Л.Р. Прокуратура в країнах Європи : навчальний посібник. К. : БІНОВАТОР, 2006. 400 с.
8. Деркач І. Адміністративне право США. *Український правовий часопис*. 1988. № 3.
9. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / Бориславська О.М., Заверуха І.Б., Школик А.М. та ін.; Центр політико-правових реформ. К., Москаленко О.М., 2012. 212 с.
10. Колесникова К. О. Співвідношення державного управління та публічного адміністрування у процесі суспільної трансформації. *Публічне управління: теорія та практика*. 2013. Вип. 3. С. 41-45. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pubupr_2013_3_8.pdf
11. Колпаков В.К. Поняття форм публічного адміністрування. *Адміністративне право і процес*. 2012. № 2. С. 43-51.
12. Лісничий В. В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн. К. : ВД Професіонал, 2004. 335 с.
13. Назаров І. В. Судові системи країн Європейського Союзу та України: генезис та порівняння : моногр. Х. : Фінн, 2011. 432 с.
14. Патерило І.В. До розуміння сутності та змісту категорії «публічна адміністрація». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2014. Випуск 9-1.
15. Правительства, министерства и ведомства в зарубежных странах. М., 1994.
16. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / ред. В.П.Тимощук, А.М.Школик. К. : Конус-Ю, 2007. 735 с.
17. Стариков Ю. Как развивалась наука административного права в европейских странах. *Журнал российского права*. 1999. №3-4. С. 203-204.
18. Статус органів публічного обвинувачення: міжнародні стандарти, зарубіжне законодавство і пропозиції щодо реформування в Україні / за заг. редакцією О.А.Банчука. К. : Атіка, 2012. 264 с.
19. Тимощук В.П. Адміністративні акти: процедура прийняття та припинення дії : Монографія. К. : «Конус-Ю», 2010. 296 с.
20. Україна та європейська інтеграція: публічно-правові аспекти: монографія / за заг. ред. Авер'янова В.Б., Демченка С.Ф. К. : Преса України. 2010.
21. Штатаина М.А. Местное управление в зарубежных странах (Великобритания, США, Франция, страны Латинской Америки). М, 1994. 55 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. http://www.rada.gov.ua	- Веб-портал Верховної Ради України
2. http://www.ccu.gov.ua	- Веб-сайт Конституційного Суду України
3. https://supreme.court.gov.ua/supreme	- Веб-сайт Верховного Суду
4. http://www.president.gov.ua	- Веб-портал Офісу Президента України

5. http://www.kmu.gov.ua	- Веб-портал Кабінету Міністрів України
19. http://www.mfa.gov.ua	- Веб-сайт Міністерства закордонних справ України
20. http://www.minregionbud.gov.ua	- Веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
21. http://nbuv.gov.ua/	- Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
22. http://gntb.gov.ua/ua/	- Веб-сайт Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
23. http://www.ounb.km.ua/	- Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки
24. http://www.adm.km.ua/	- Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
25. http://km-oblrada.gov.ua/	- Веб-сайт Хмельницької обласної ради
26. http://www.khmelnysky.com/	- Веб-сайт Хмельницької міської ради
27. http://www.univer.km.ua/	- Веб-сайт Хмельницького університету управління та права
28. http://www.yurpractika.com	- Веб-сайт газети «Юридична практика»
29. http://www.yurradnik.com.ua	- Юридичний портал «Юридичний радник»
30. http://www.yur-gazeta.com	- Веб-сайт Всеукраїнського щотижневого професійного юридичного видання «Юридична газета»
31. http://www.liga.net	- Юридичний портал «Ліга»
32. http://www.nau.kiev.ua	- Юридична система «НАУ»

Розробники робочої програми:

професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права,
доктор юридичних наук, професор

_____ А.І. Суббот

«15» квітня 2020 року

старший викладач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового
права

_____ А.М. Токар

«15» квітня 2020 року

Схвалено кафедрою конституційного, адміністративного та фінансового права
«15» квітня 2020 р., протокол № 9.

В.о. завідувача кафедри _____

І.Л. Самсін

«15» квітня 2020 р.

Декан юридичного факультету

С. А. Крушинський

«15» квітня 2020 р.

Погоджено методичною радою університету

«18» червня 2020 року, протокол № 8.

Голова методичної ради _____

І. Б. Ковтун

«18» червня 2020 року

Оновлення робочої програми:

Викладач дисципліни:

професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права,
доктор юридичних наук, професор

_____ Анатолій СУББОТ

«27» серпня 2021 року

Схвалено кафедрою конституційного, адміністративного та фінансового права 27
серпня 2021 року, протокол № 1.

В.о. завідувача кафедри _____ Ігор САМСІН

«27» серпня 2021 року

Обліковий обсяг оновлення – 0,03 ум.др.арк.